

Savonlinnan kaupungin laaja edunvalvontamuistio

Tilannekuva

Savonlinnaan on kohdistunut valtion tekemien päätösten seurauksena erilaisia kaupungin elinvoimaa ja elinkeinoelämää heikentäviä toimenpiteitä. Joensuun yliopiston kansainvälisen viestinnän laitoksen siirto vuonna 2006 vei 350 opiskelupaikkaa Joensuuhun. Itä-Suomen yliopiston opettajankoulutuslaitoksen siirto Joensuuhun vuonna 2018 vei Savonlinnasta 1500 asukasta ja 350 työpaikkaa.

OKL:n kampuksen siirron jälkeen Savonlinnan kaupunki laati yhdessä elinkeinoelämän, Itä-Savon koulutuskuntayhtymä Samiedun, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (XAMK), ELY-keskuksen, Etelä-Savon maakuntaliiton ja valtion päättäjien kanssa aluekehitysohjelman. Tehtävät toimenpiteet jaettiin kolmeen osaan:

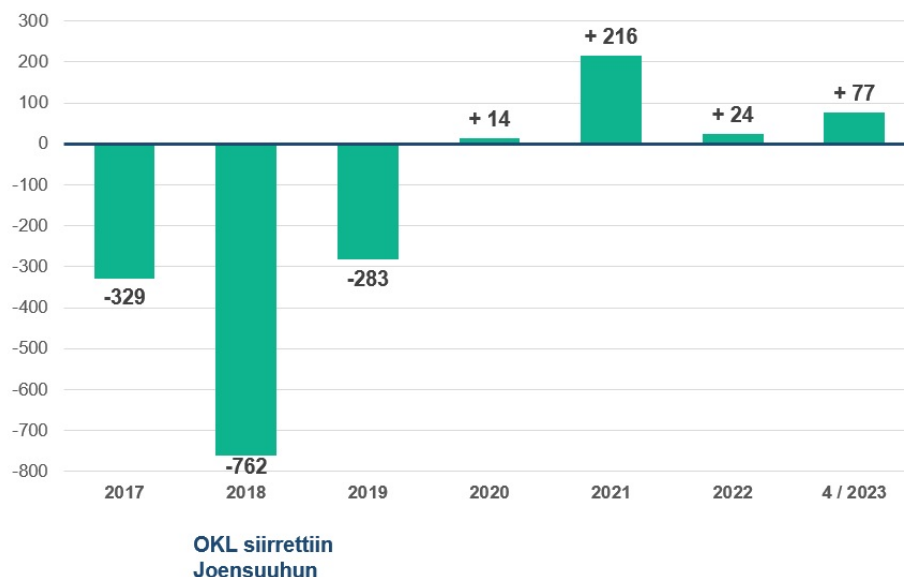
- 1) yrityselämän investoinnit ja työpaikat
- 2) koulutuksen vahvistaminen ja sen suuntaaminen elinkeinoelämän tarpeisiin
- 3) toimivat liikenneyhteydet

Yllä mainittujen toimenpiteiden tuloksena Savonlinnan tilannetta on saatu korjattua. Savonlinna saavutti vuonna 2021 suurimman muuttovoittonsa koko 2000-luvulla. Suurin nettomuuttovoitto kohdistui 0-59-vuotiaisiin ollen +183 henkilöä. Koko nettomuuttovoitto oli Savonlinnassa +216 henkilöä. Xamkin Savonlinnan kampuksen opiskelijamäärä on kasvamassa 1500 opiskelijaan ja Ammattiopisto Samiedun tutkinto-opiskelijamäärä on tuplaantunut 2000:een opiskelijaan. Metsäliiton kanssa saatiin neuvoteltua 52 miljoonan euron kertopuu-tehdasinvestointi Savonlinnaan, joka toi noin 100 uutta työpaikkaa. Kaupungin työllisyystilanne onkin edelleen parantanut. Lisäksi Savonlinnan nettoyrityskanta on vahvassa kasvussa. Kaupungin talous on vahvistunut talouden tasapainotusohjelman avulla, taseessa on 29 miljoonaa euroa ylijäämää ja konserniverkkoja lyhennetty 50 miljoonalla eurolla sekä veroprosenttia alennettu.

Savonlinnan matkailuinvestoinnit ovat edenneet. Charter-lennot Rotterdamista Savonlinnaan ovat alkaneet kesäkuusta 2023 lähtien yhteistyössä eurooppalaisen matkanjärjestäjä Voigt Travelin ja Business Finlandin kanssa. Charter-lentoyhteydet alkavat Savonlinnan ja Frankfurtin välillä neljällä lennolla elo- ja syyskuussa 2023 yhteistyössä eurooppalaisen matkanjärjestäjä Zonista GmbH ja Business Finlandin kanssa. Savonlinnan Saimaata ollaan esittämässä Unescon maailmanperintökohteeksi.

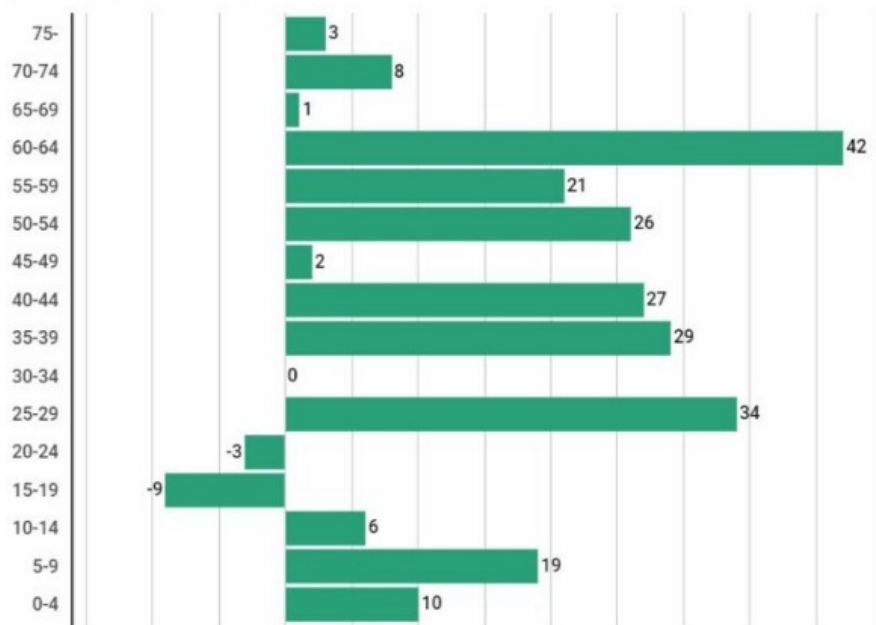

Savonlinnan kokonaisnettomuutto 2017-4/2023

Kokonaisnettomuutto ikäryhmittäin Savonlinnassa 2021

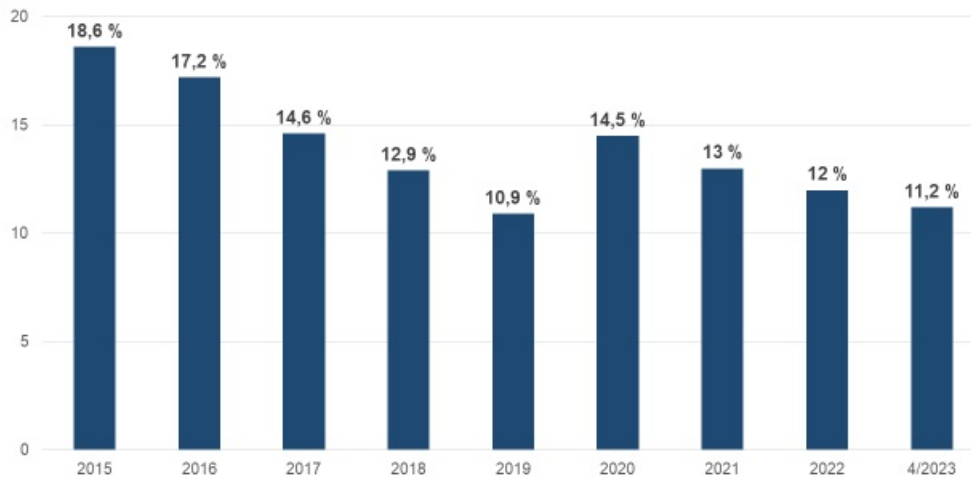
Lähde: Tilastokeskus / Muuttoliike

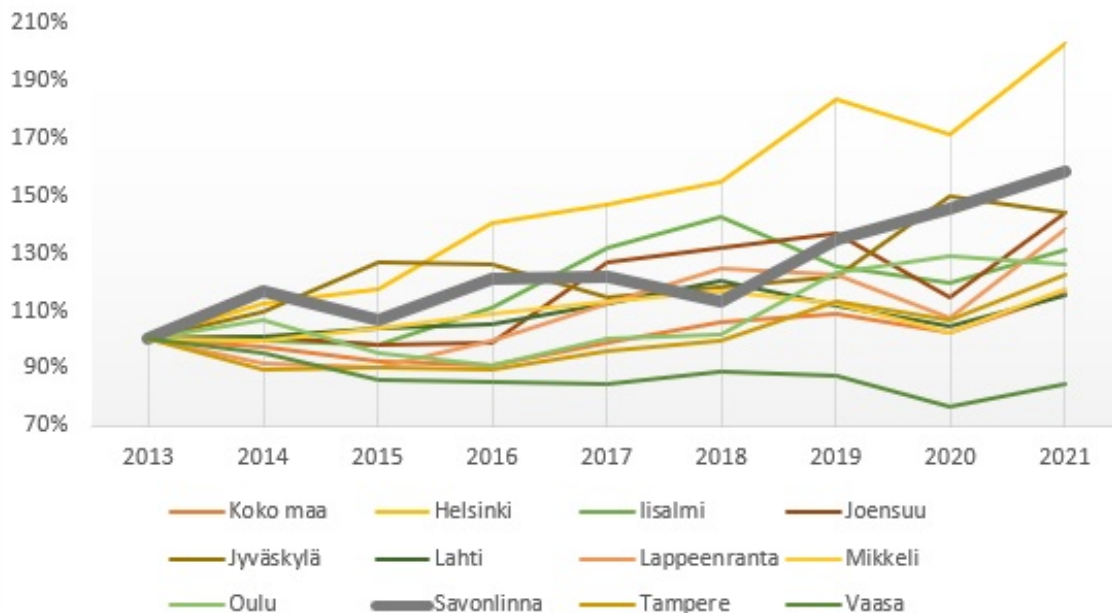
Kokonaisnettomuutto ikäryhmittäin Savonlinnassa 2021

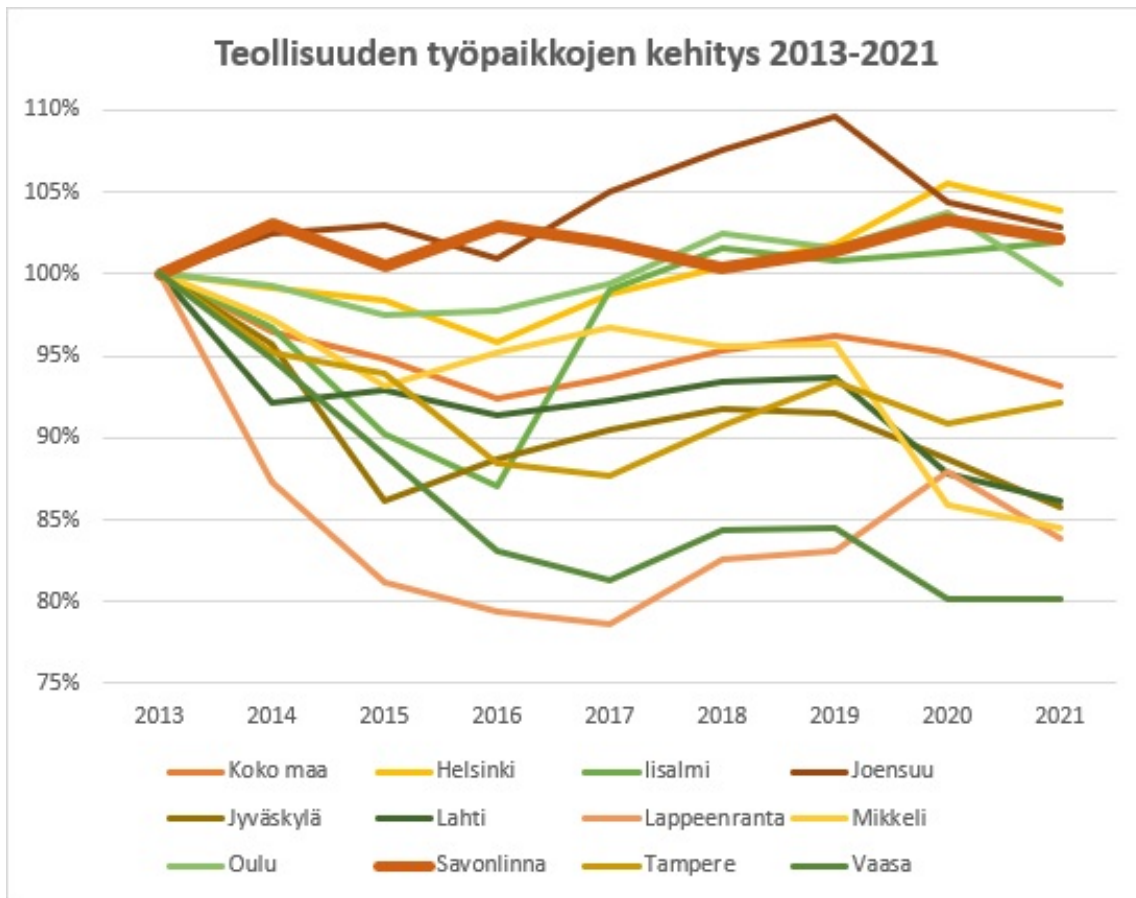

Työttömien osuus Savonlinnan työvoimasta 2015 – 4/2023

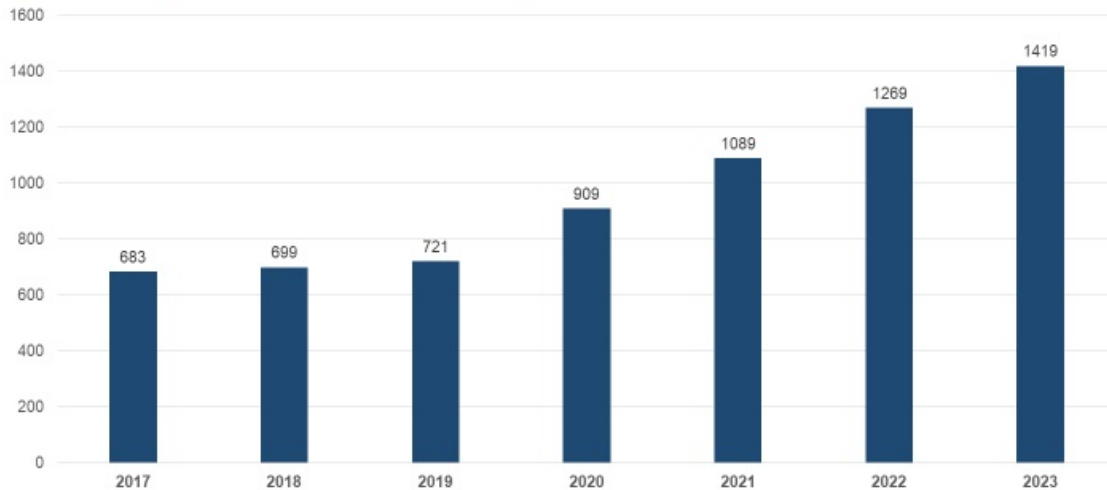
Teollisuuden liikevaihdon kehitys 2013-2021

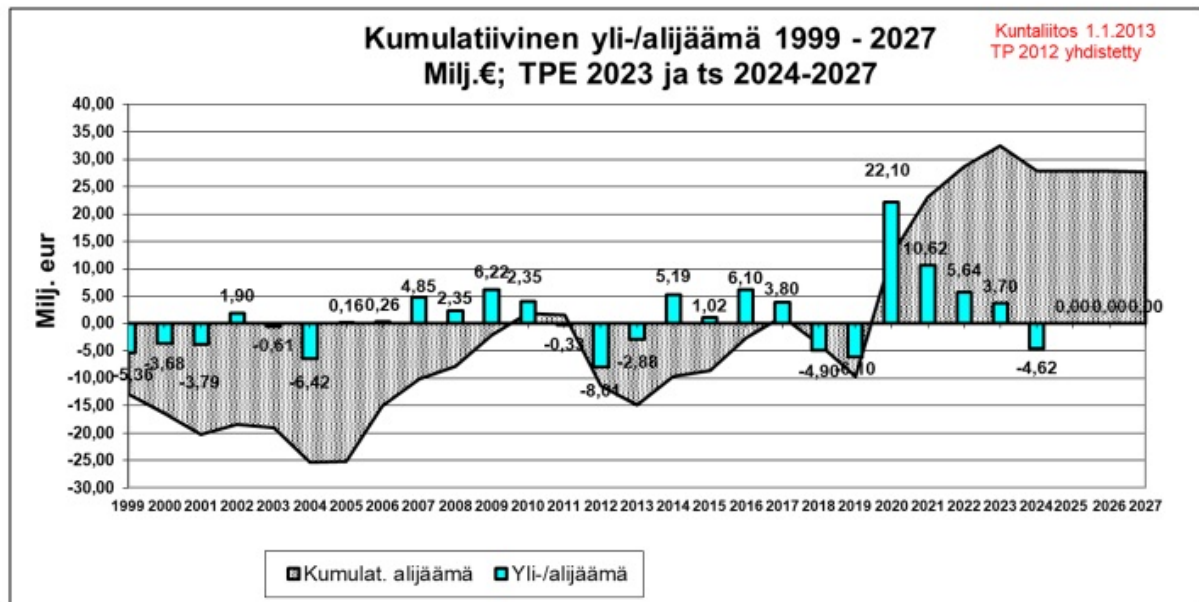
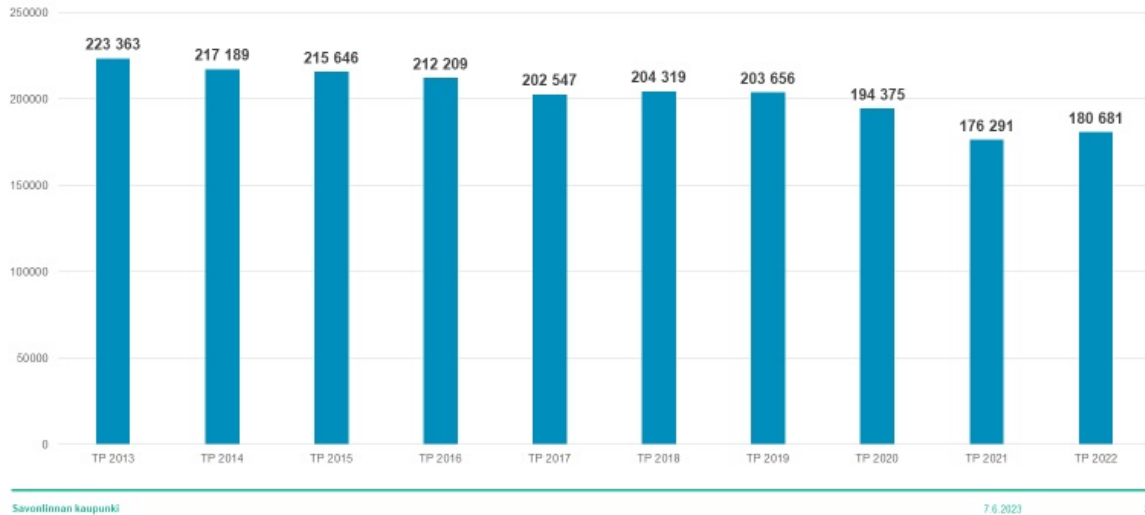
Xamkin Savonlinnan kampuksen opiskelijamäärän kehitys 2017-2023

Opiskelijamäärät ovat tasoittuneet kuukausitasolla.

Konsernivelka ajalla 2013-2022, (1000 €)

Kaupungin edunvalvontatavoitteet

Liikenne- ja viestintäyhteydet:

1. Vt 14 Parikkala - Juva välin kehittäminen

Valtatie 14 on noin 117 kilometriä pitkä poikittaisyhteys valtateiden viisi ja kuusi välillä. Liikennemäärä tiellä on noin 4000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Erityisen vilkasta liikenne on kesäisin, kun matkailijat ja alueen mökkiläiset liikkuvat Savonlinnan seudulla. Savonlinnassa sijaitsee noin 8 800 vapaa-ajan asuntoa, lisäksi Savonlinnan seudulla on vuosittaisia matkailijoiden majoitusvuorokausia noin 350 000.

Valtatie 14 on henkilöliikenteen lisäksi tärkeä tieyhteys Savonlinnan seudun elinkeinoelämälle. Savonlinnassa sijaitsevan mekaanisen metsäteollisuuden keskittymän, alueen teollisuuden ja elinkeinoelämän tilauskanta tulevat lisäämään kuljetuksia niin raaka-aineiden kuin myös valmiiden tuotteiden osalta. Tämän hetkinen liikennöinti ja tulevaisuuteen varautuminen edellyttävät valtatie kehittämistä ja parantamista, jotta tien palvelutasotekijät saataisiin vastaamaan tämän päivän vaatimuksia.

Valtatie 14 investointihankkeen hinnaksi Savonlinna-Juva välin osalta on arvioitu vuonna 2019 noin 63 miljoonan euroa. Lisäksi ELY-keskus on jakanut Juva-Savonlinna-Parikkala välin kehittämistoimenpiteet yhteensä 45 eri osaan, näin ollen kehittämisinvestointi on mahdollista aloittaa myös mittaluokaltaan pienemmissä pistemäisissä erissä. Savonlinnan kaupunki, Kerimäen Yrittäjät, Punkaharjun Yrittäjät, Savonlinnan seudun Yrittäjät, Savonrannan Yrittäjät, Savonlinnan kauppakamariosasto, MTK Punkaharju, MTK Savonlinnan seutu, ANDRITZ Savonlinna Works Oy, UPM Plywood Savonlinna ja Norelco Oy ovat kirjelmoineet vt 14 Juva-Savonlinna – Parikkala välin edistämisestä Valtioneuvoston jäsenille, Kaakkois-Suomen kansanedustajille, Liikenne- ja viestintäministeriöön sekä Väylävirastoon 28.10.2022.

2. Kiinteän laajakaistayhteyksien kuntarahoitusosuuksien laskeminen sekä julkisen tuen osuuden nostaminen

Laajakaistayhteyksien parantamiseen on saatavilla julkista tukea. Laajakaistahankkeiden valmistelua ohjaa laki kiinteän laajakaistan rakentamisen tuesta (1262/2020), jonka tavoitteena on edistää nopeiden laajakaistayhteyksien rakentamista ja siten turvata monipuoliset viestintäpalvelut kaikkialla Suomessa. Nykyisen lainsäädännön mukaan kunnan maksuosuus on 33 prosenttia. Kunnissa, joille laajakaistahankkeen rahoittaminen muutoin muodostaisi kohtuuttoman taloudellisen rasitteen kunnan maksuosuus on 8 tai 22 prosenttia. Kriteereinä arviointia tehtäessä käytetään kunnan taloudellista kantokykyä sekä väestön määrää ja taajama-astetta. Valtiontukea myönnetään enintään 58 prosenttia laajakaistahankkeen tukikelpoisista kustannuksista, jos kunnan maksuosuus on 8 prosenttia ja enintään 44 prosenttia, jos kunnan maksuosuus on 22 prosenttia.

Savonlinnan kaupungin omarahoitusosuuden maksuosuus on tällä hetkellä 33 prosenttia kokonaiskustannuksista. Laajakaistan ulottaminen haja-asutusalueelle mahdollistaa esimerkiksi etätyön ja yritysten etabloitumisen varsinaisten teollisuusalueiden ulkopuolelle. Savonlinnan kaupunki ehdottaa, että Valtioneuvosto tarkastelisi Itä-Suomen kuntien laajakaistahankkeiden omarahoitusosuuksia uudelleen ja laskisi Savonlinnan kaupungin omarahoitusosuutta. Samassa

yhteydessä nostettaisiin myönnettävän julkisen tuen maksimäärä yhteensä 80 prosenttiin tukikelpoisista kustannuksista. 80% julkisen tuen maksimimäärä sisältäisi kunnan ja valtion tuen.

3. Savonlinnan lentoaseman ja lentoliikenteen kehittäminen

Savonlinnan ja Helsingin välistä lentoliikennettä ylläpidetään ensisijaisesti Savonlinnassa sijaitsevan kansainvälisen teollisuuden, yrityselämän ja alueen matkailun tarpeisiin. Savonlinna – Helsinki välin lentoliikenteen kustannuksia jaetaan niin Liikenne- ja viestintäministeriön kuin myös Savonlinnan kaupungin kesken. Valtio osallistuu kustannuksiin valtion talousarvioesitykseen perustuvalla yhden miljoonan euron vuotuisella siirtomäärärahalla. Määrärahasta päättää eduskunta vuosittain hyväksyessään valtion talousarvioesityksen. Liikenne- ja viestintäministeriö on ilmoittanut Savonlinnan kaupungille ja Liikenne- ja viestintävirastolle, että ministeriö esittää vuosien 2023-2025 valtion talousarvioesityksiin yhden miljoonan euron vuotuista siirtomäärärahaa julkisen palveluvuoroituksen lentoliikennepalvelun hankintaa varten, julkisen talouden suunnitelman 2023-2026 mukaisesti.

Savonlinnan lentoasemalta uusina toimenpiteinä ovat alkaneet charter-lennot Rotterdamista Savonlinnaan kesäkuusta 2023 lähtien yhteistyössä eurooppalaisen matkanjärjestäjä Voigt Travelin ja Business Finlandin kanssa. Toisena uutena toimenpiteenä ovat charter-lennot Savonlinnan ja Frankfurtin välillä, jotka alkavat elo-syyskuussa 2023 yhteistyössä eurooppalaisen matkanjärjestäjä Zonista GmbH ja Business Finlandin kanssa. Savonlinnan kaupunki tavoittelee Keski-Euroopasta tulevien charter-lentojen myötä kasvua seutukunnan matkailuille. Savonlinnan lentoaseman ja charter-yhteyksien kehittäminen on kokonaisuus, jossa Savonlinna-Helsinki välin lennoilla on tärkeä rooli ensisijaisesti lentoaseman toiminnan näkökulmasta.

Savonlinnan kaupunki esittää, että

Savonlinnan ja Helsingin välistä lentoliikennettä ja sen valtion rahoitusta tuetaan liikenne- ja viestintäministeriön toimesta myös vuosina 2025-2028. Savonlinnan kaupunki esittää myös, että työ- ja elinkeinoministeriö tukisi Savonlinnan kansainvälisiä charter-lentoyhteyksiä taloudellisin resurssein esimerkiksi aiemmin Kaakkois-Suomen ja Venäjän väliseen rajayhteistyöhön varatuista kansallisista varoista. Savonlinnan kaupunki tavoittelee charter-yhteyksien kautta kasvua matkailutoimialalleen muuttuneessa toimintaympäristössä.

4. Savonlinnan kaupungin tavoitteet raideliikenteen kehittämisestä välillä Pieksämäki - Savonlinna - Parikkala

Savonlinna - Parikkala välillä on voimassa VR:n ja Liikenne- ja viestintäministeriön välinen ostoliikennesopimus vuosiksi 2022 - 2030. Henkilöjunaliikenteen osalta Savonlinna-Parikkala välinen kiskobussiliikenne kuuluu tähän sopimukseen. Arkipäivisin ajetaan kuusi kiskobussivuoroa molempiin suuntiin ja viikonloppuisin viisi vuoroa.

Savonlinna - Parikkala välillä oli 55 000 henkilöliikenteen matkustajaa vuonna 2021 ja 80 000 matkustajaa vuonna 2019. Vuodelle 2040 ennustetaan matkustajamääräksi 60 000 matkustajaa. VR:n ja Liikenne- ja viestintäministeriön välisen ostoliikennesopimuksen yhteydessä on sovittu taajamajunan pysähtymispaikoiksi Savonlinna, Pääskylähti, Kerimäki, Retretti, Lusto ja Punkaharju.

Henkilöjunaliikenne lakkautettiin aikanaan Savonlinna-Pieksämäki osuudella radan huonon kunnon takia. Rata jäi pelkästään tavaraliikenteen käyttöön, ja tämän jälkeen Savonlinnasta on ollut

henkilöjunaliikennettä ainoastaan Kerimäen ja Punkaharjun kautta Parikkalan suuntaan. Laitaatsalmen ratasilta purettiin syväväylän rakentamisen yhteydessä syyskuussa 2015, jolloin Savonlinna menetti ratayhteyden lännen suuntaan. Tämä oli osa Syväväylän siirtoa Kyrönsalmesta Laitaatsalmeen. Kyseisestä hankkeesta jäi pois rautatiesillan uudistaminen.

Savonlinna-Pieksämäki rataosuuden parannukseen ja kunnossapitoon on investoitu vuosien aikana, ja sen nykyinen kunto mahdollistaa henkilöjunaliikenteen avaamisen uudelleen. Ennen henkilö- ja tavaraliikenteen aloittamista on Savonlinna - Pieksämäki välille parannettava arviolta 11 tasoristeyksen turvajärjestelyjä. Lisäksi välille on tehtävä yksittäisiä junaan nousemiseen tarvittavia laitureita sekä pysäköintialueita. Savonlinna - Pieksämäki välin asemiksi on aiemmissa selvityksissä kaavailtu Joroista, Rantasalmea ja Kallistahtea. Lisäksi on ehdotettu Kellarpeltoon erillistä rataseisaketta.

Päätös Laitaatsalmen ratasillan rakentamisesta ja henkilö- ja tavarajunaliikenteen avaamisesta Savonlinna - Pieksämäki välille toisi tehdyille ratainvestoinneille parhaan mahdollisen hyödyn sekä lisäksi ympäristöystävällisempää junaliikennettä osana laajempaa ilmastomuutoksen hillintää.

Junaliikenteen potentiaalia on myös pidetty selkeästi linja-autoliikennettä suurempana, koska se palvelee laajempia ja pidempien yhteysvälien liikkumistarpeita. Henkilö- ja tavaraliikenteen käynnistäminen Savonlinna- Pieksämäki-rataosuudella on Itä-Suomen alueen kehittymisen kannalta tärkeää ja avaisi myös uuden yhteyden Savon ja Karjalan ratojen väliin.

Savonlinnan kaupunki esittää, että

tehdään yhteisselvitys Nopeat Itäradat neuvottelukunnan, Etelä-Savon maakuntaliiton, Joroisten kunnan, Parikkalan kunnan, Pieksämäen kaupungin ja Rantasalmen kunnan kanssa henkilöjunaliikenteen ja tavaraliikenteen edellytyksistä välille Pieksämäki - Savonlinna - Parikkala. Henkilöjunaliikenteen osalta aiemmat selvitykset on tehty vuosina 2011 ja 2012. Toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi esimerkiksi huoltovarmuuden, Kaakkois-Suomen teollisuuden raaka-aineen saatavuuden sekä valmiiden tuotteiden kuljettamisen ja väestön liikkumisen osalta. Valmistuneesta selvityksistä tulisi käydä ilmi Kaakkois-Suomen osalta erityisesti elinkeinoelämän näkökulma tavaraliikenteen osalta yhteysvälille vuoteen 2040 asti. Lisäksi selvityksestä tulisi käydä ilmi henkilöliikenteen matkustajaennusteet, liikennöinnin kustannukset sekä liikennöinnin vaikutukset ja toteuttamisvaihtoehdot sekä tarvittavat tekniset muutostyöt yhteysvälille Pieksämäki - Savonlinna - Parikkala. Selvityksen tavoitteena on tukea yhteysvälin Pieksämäki - Savonlinna - Parikkala välin avaamista henkilö- ja tavaraliikenteelle.

Lisäksi Savonlinnan kaupunki esittää Väylävirastolle, Liikenne- ja viestintäministeriölle sekä VR:lle, että käynnistettäisiin tässä vaiheessa valmistelu henkilöliikenteen aloittamiseksi välillä Kellarpelto - Pieksämäki ilman Laitaatsalmen ratasiltaa. Tällöin saataisiin hyötykäyttöön vuonna 2008 peruskorjattu rataväli Pieksämäki - Savonlinna. Vuoden 2011 selvityksen mukaan arvioitu välin matkustajamäärä on noin 55 000 henkeä.

Koulutus ja osaaminen:

5. Savonlinnan Teknologiapuiston Noheva 2 -investointi

Savonlinnan Teknologiapuisto Nohevaan kuuluvat muun muassa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamkin elektroniikan testilaboratorio ja kuitulaboratorio, Xamkin ja Aalto-yliopiston yhteisesti toteuttama mikroselluloosalaboratorio sekä Luonnonvarakeskus Luken metsäpuiden kasvullisen lisäyksen laboratorio. Parhaillaan on rakenteilla 15 miljoonan euron puurakentamisen tutkimus-, tuotekehitys- ja testauslaboratorio.

Teknologiapuisto Noheva yhdessä yritysten, oppilaitosten ja TKI-yksiköiden kanssa, muodostaa TKI-klusterin, jonka tarkoituksena on rekisteröityä European Cluster Collaboration Platformille.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun kuitulaboratorio palvelee Suomen suurimpiin kuuluvaa mekaanisen metsäteollisuuden keskittymää. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk kouluttaa Nohevassa teollisen puurakentamisen insinöörejä (amk), biotuotetekniikan insinöörejä (amk) sekä sähkö- ja automaatiotekniikan insinöörejä (amk). Teknologiapuisto Nohevassa on Aalto yliopiston työelämäprofessori. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta valmistuvilla biotuotetekniikan insinööreillä on täten jatkokoulutusväylä Aalto-yliopistossa.

Neuvotteluissa on parhaillaan Lappeenrannan teknillisen yliopiston kanssa teollisuus- ja tehoelektroniikan professuuri ja jatkokoulutusväylä.

Tulokset

Teknologiapuiston innovatiiviseen ekosysteemiin on panostettu yhteensä noin 70 milj. € Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun, Savonlinnan kaupungin, Etelä-Savon maakuntaliiton, valtion, LUKE:n, yritysten ja muiden yhteistyötahojen toimesta.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk sai suurimman osuuden ensi kertaa haussa olleesta tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan erityisrahoituksesta, kun se sai opetus- ja kulttuuriministeriöltä rahoitusta biotuoteteknisen tutkimus- ja kehitystyönsä vahvistamiseen. Kumppanina hakemuksessa oli Luonnonvarakeskus Luke. Laadun ja innovatiivisuuden rinnalla yksi OKM:n erityisrahoituksen kriteereistä oli se, kuinka hyvin kehitystyö sopii yhteen hallituksen kärkihankkeiden kanssa.

Yritysten tutkimusostot ja yksityinen rahoitus Xamkin Kuitulaboratorion TKI-toimintaan ovat toiminnan aikana olleet yhteensä noin 10 milj. €. Teknologiapuisto on jo tähän saakka tuottanut arviolta noin 400 miljoonan euron vientiliikevaihdon alan yrityksiin.

Jatkokehittäminen:

- Noheva 2- teknologiapuiston laajennus. Hankkeen kokonaisbudjetti on n. 4,65 M€. Noheva 2 rakennetaan vihreän siirtymän ja metsäbiotalouden tulevaisuuden innovaatiokeskukseksi. Noheva 2:n tiloihin kootaan huippuluokan tki-fasiliteetteihin kriittinen massa tulevaisuuden osaajia vihreän siirtymän kärkialoilla, joilla on Savonlinnassa vahvat edellytykset kehittyä edelleen maailman johtaviksi.

Noheva 2 hankkeen tavoitteena on koota Savonlinnan innovaatioekosysteemin toimijat mahdollisimman kattavasti teknologiapuistoon. Pienen kaupungin innovaatiotoiminnan kriittinen massa on rajallinen ja hankkeella pyritään maksimoimaan hyödylliset kohtaamiset ja näin tehostamaan aluekehitysvaikutusta.

Noheva 2- tilat pähkinänkuoressa:

- Teknologiapuiston pääsisäänkäynti
 - Aulatilat
 - Kahvio-lounastila
 - Monitoimitilat
- 2. kerros Business Noheva palvelut
 - Liiketoiminnan kehittäminen
 - Innovaatiosta liiketoimintaan, polkupalvelukonsepti
 - Digihub
 - Osaava työvoima ja asiantuntijapörssi
 - Elinkeinopalvelut
- 3. Kerros
 - Korkeakoulukeskus
 - Työelämäprofessuurit
 - Innovaatiahankkeet
 - Klusteripalvelut
- 4. kerros
 - Innovaatiosaari
 - Tiimityöskentelytila
 - Asiantuntijoiden etätyötila

Arkkitehtitoimisto Valjus on suunnitellut luonnokset Noheva 2-hankkeeseen. Rakennuksen sijainniksi on valikoitunut Teknosavon toimitilojen viereinen nurkkatontti, jolloin rakennus itsessään toimii teknologiapuiston maamerkinä ja pääsisäänkäyntinä teknologiapuistoon

Rakennus on suunniteltu 4 kerroksiseksi, pohjaratkaisultaan muunneltavaksi ja rakennuskustannuksiltaan kokonaisedulliseksi toimistorakennukseksi. Hankkeen laajuus on n. 1600 k- m2.

Kustannustehokkuutta on pidetty tärkeänä ohjenuorana, koska vuokrattavien toimitilojen Savonlinnan alueella tulee olla kaikissa tapauksissa kohtuuhintaisia, ja kokonaisuuden tulisi olla järkevän riskin hanke.

Korkeakoulutuksen kehittäminen Savonlinnan mallin mukaisesti

Yliopistolain 2 § mukaan yliopistojen tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Tehtäviään hoitaessaan yliopistojen tulee tarjota mahdollisuuksia jatkuvaan oppimiseen, toimia vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Yliopistot saavat strategista rahoitusta toimintaansa esimerkiksi Suomen Akatemialta. Käytännön tasolla yliopistojen toiminta ja rahoitus keskittyy pitkälti yliopiston läheisellä vaikutusalueella oleviin alueisiin, kehittämishankkeisiin, yrityksiin ja toimijoihin. Samaan aikaan Suomen akatemian jakama yliopistojen ja tutkimuslaitosten rahoitus keskittyy pitkälti Etelä-Suomeen.

Suomen akatemian rahoituspäätöksistä 78% keskittyy yliopistoille, kun taas esimerkiksi ammattikorkeakoulut saavat vain 1%. Tämä muodostaa merkittävän haasteen Savonlinnan kaltaisten alueiden kehitykselle, joissa ei toimi yliopistoa. Nykyisen yliopisto- ja yliopistokeskusten rinnalle tarvitaan Savonlinnan mallin kaltainen yritysten ja yliopistojen sekä ammattikorkeakoulujen verkostoyhteistyö.

Savonlinnan malli käytännössä:

1. Olemassa olevan ammattikorkeakoulujärjestelmän ja valmiin infran yhteyteen tuodaan mukaan yliopistojen tuottamaa koulutustarjontaa ja mahdollistetaan opintopolut toiselta asteelta aina ylempiin korkeakoulututkintoihin ja tohtorintutkintoihin asti.

2. Otetaan täysi hyöty irti jo olemassa olevasta ammattikorkeakoulujen infrastruktuurista. Savonlinnan Teknologiapuisto Nohevassa on muun muassa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamkin elektroniikan testilaboratorio ja kuitulaboratorio, Xamkin ja Aalto-yliopiston yhteisesti toteuttama mikroselluloosalaboratorio sekä Luonnonvarakeskus Luken metsäpuiden kasvullisen lisäyksen laboratorio.
3. Hyödynnetään yliopistojen professuureja ja tuodaan heidän osaaminen sekä kansainväliset verkostot alueen ammattikorkeakoulujen ja elinkeinoelämän innovaatioiden synnyn sekä menestymisen tueksi. Savonlinnassa on tällä hetkellä työelämäprofessori (Professor of Practice), joka työskentelee sekä Aalto-yliopistossa että Savonlinnan Teknologiapuisto Nohevassa. Hänen avukseen Aalto-yliopistoon on rekrytoitu Otaniemeen post-doc -tutkija, joka keskittyy kansalliseen ja kansainväliseen tutkimushankevalmisteluun sekä teollisuusyhteistyön edistämiseen. Tavoitteena on vahvistaa entisestään Teknologiapuiston tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa erityisesti puukuidun muokkauksen ja uusien materiaali- ja prosessisovellutusten alalla.
4. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta valmistuvilla biotuotetekniikan insinööreillä on jo nyt jatkokoulutusväylä Aalto-yliopistossa. Edellisessä kohdassa mainittu professori voi toimia diplomi- ja väitöskirjatöiden ohjaajana, ja lisäksi professuuri vahvistaa Aalto-yliopiston ja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun yhteistyötä Savonlinnassa.

6. Ammatillisen koulutuksen kehittäminen Savonlinnan seutukunnalla

- Savonlinnan kaupunki esittää, että ammatillisen koulutuksen rahoitus turvataan myös aikuisten opiskelijoiden kohdalla. Ammattiopisto Samiedu on seutukunnan suurin koulutusorganisaatio noin 2000 tutkinto-opiskelijallaan. Nuorten, oppivelvollisten osuus Samiedun tutkinto-opiskelijoista on reilut 20% ja loppuosa, reilut 70% opiskelijoista on aikuisempia uuden osaamisen hakijoita. Aikuiset opiskelevat tutkinnon osan tai sitten koko tutkinnon ja heidän opintonsa suuntautuvat pääosin ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin. Suomalaisen yhteiskunnan huomio ei saa kiinnittyä vain oppivelvollisten koulutukseen, aikuisemman väestön osaamisen tasoa on nostettava mm. ammatillisen koulutuksen avulla. On arvioitu, että 60% työssäkäyvistä henkilöistä tarvitsee joka vuosi uutta osaamista työtehtävissään.
- Ammatillisen koulutuksen uudistuminen on mahdollistettava Opetus- ja kulttuuriministeriön ohjauksen sisällä. Ammatilliset koulutuksen järjestäjät ovat erilaisia, alueellisen toiminnan kehittäminen yhdessä alueen yritysten kanssa on avainroolissa. Kehittämistyötä tulee tehdä avoimesti ja parasta hyötyä osapuolille hakien. Myös yritysten tulee kehittyä omassa imago- ja henkilöstötyössään ja tehdä itsensä vetovoimaisiksi osaavan työvoiman hankinnassa. Ammatillinen koulutus voi osaltaan ratkaista työvoimapulaa kansainvälisen osaajahankinnan avulla ja antaa maahanmuuttajille riittävät valmiudet pärjätä suomalaisessa työelämässä.
- Koulutuspolitiikan tulee olla pitkäjänteistä ja vaalikausien yli ulottuvaa. Koulutuspoliittinen selonteko linjasi koulutuspolitiikkaa aina 2040 luvulle saakka. Ammatillisen koulutuksen reunaehdoja ei voi muuttaa vaalikaudesta toiseen ja aiheuttaa epävarmuutta kentällä. Digitaalisuus, koulutusten saavutettavuus ja ajasta ja paikasta riippumaton koulutus mainitaan yhtenä yhdenvertaisten koulutusmahdollisuuksien takaajana. Tätä suuntaa ei ole syytä muuttaa lyhytnäköisillä pelastustoimilla esim. perusasteen tai korkea-asteen koulutusten kriisiytyttyä.
- Järjestämisluvut tulee säilyttää alueellisina ja niitä tulee päivittää vähäisellä byrokratialla ja alueen työelämäkumppaneiden arviointeihin perustuen. Samiedu tuntee jäsenkuntansa, yrityskumppaninsa ja heidän tarpeensa. Tätä työtä on syytä arvostaa ja välttää keskitetyn ohjauksen mallia ministeriöiden suunnasta. Järjestämislupia tulee päivittää vähäisellä byrokratialla ja alueen työelämäkumppaneiden arviointeihin perustuen. Samiedu hakee mm. englanninkielisiä tutkintoja järjestämislupaansa.

Muut aluekehityksen toimet:

7. Savonlinnan kansallinen kaupunkipuisto

Savonlinnan kaupunki on jättänyt ympäristöministeriölle päivitetyn hakemuksen Savonlinnan kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta.

Kansallisen kaupunkipuiston arvioidut hyödyt kaupungille

Matkailun kehittäminen luontoa ja ympäristöä säilyttävästi

Savonlinnan kaupunki näkee, että

- Kansallisen kaupunkipuiston status toisi lisäarvoa erityisesti matkailualalle ja vahvistaisi kaupungin tunnettavuutta ja imagoa matkailukaupunkina.
- Kansallinen kaupunkipuisto edistäisi kaupungin strategian tavoitteita hyödyntää ainutlaatuista luontoa ja ympäristöä matkailun kehittämisessä.
- Kansallinen kaupunkipuisto olisi osoitus myös kansainvälisesti, että kaupunki suhtautuu vakavasti kestävään matkailuun.

Kansallisen kaupunkipuiston alueella sijaitsee useita matkailun kehittämisalueita. Matkailun painopiste on jatkossakin Olavinlinnan ympäristössä, missä Savonlinnan museo on valmistunut Riihisaareen keväällä 2021. Museosaaren nähtävyyksiin ja palveluihin kuuluvat näyttelyiden lisäksi mm. kaupungin omat museohöyrylaivat ja Metsähallituksen luontokeskustoiminta. Riihisaaressa voidaan tulevaisuudessa esitellä kansallista kaupunkipuistoa ja opastaa käyttäjiä.

Laajin uusi matkailun kehittämisalue on Putkinotko – Rauhalinna – Lehtiniemi - kulttuuriympäristökokonaisuus, joka on osayleiskaavassa ja maakuntakaavassa osoitettu matkailuun. Kansallinen kaupunkipuisto on ensivaiheessa rajattu em. alueiden suojelurakennuksiin, maisemapeltoihin ja puistoihin sekä rantamaisemaan. Lisäksi kansallinen kaupunkipuisto sivuaa Kasinonsaarten kylpylää, Savonniemen matkailun kehittämisaluetta ja Tynkkylänjoen kartanon matkailualueita sekä sisältää saariston kesämökki- ja virkistysmatkailualueita. Näiden alueiden kehittämistavoitteet eivät ole ristiriidassa kansallisen kaupunkipuiston tavoitteiden kanssa.

Varsinaisesti kansallisessa kaupunkipuistossa lisärakentaminen painottuu enemmän ulkoilureittien, viheralueiden, vähäisen palvelurakentamisen ja tapahtumaympäristöjen kehittämiseen. Näitä toimintoja on alustavasti selvitetty osana Luonto Saimaa -hanketta, joka toimi 1.5.2020-30.4.2023.

Matkailualueiden kehittämisessä tullaan ottamaan ja on otettu huomioon matkailuhankkeiden maltillinen mitoitus, ulkoilun ohjaaminen matkailukohteen lähialueilla ympäristön kulumisen ehkäisemiseksi, kulttuuriperintöarvojen säilyminen, jätevesien- ja jätehuollon järjestäminen, lähiympäristön säilyttäminen luonnonläheisenä sekä laajemmat ympäristövaikutukset kuten Saimaan saaristoluonnon kulutuskestävyys ja saimaannorpan elinalueiden rauhoittaminen. Matkailun kehittämisessä Savonlinnalla on käytössään sekä paikallisesti että Saimaan alueella toimivat verkostot ja yhteistyö Visit Finlandin kanssa.

Savonlinnan kaupunki esittää, että

- Ympäristöministeriö valmistelee päätöksen Savonlinnan kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta ympäristö- ja ilmastoministerin päätettäväksi heti uuden Valtioneuvoston nimityksen jälkeen. Savonlinnan kaupunki on jättänyt ympäristöministeriölle päivitetyn hakemuksen Savonlinnan kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta.
- Ympäristöministeriön myönteinen päätös on edellytys, jotta Savonlinnan kaupunki voi aloittaa päätöksen toimeenpanon omalta osaltaan. Seuraavaksi on tarkoitus aloittaa hoito- ja käyttösuunnitelmien valmistelu sekä kaupunkipuistoon liittyvien kehittämis- ja investointihankkeiden suunnittelu yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

8. UNESCO-luonnonperintökohde Saimaan norppasaaristot Savonlinnassa

Savonlinnassa nähdään, että UNESCO:n maailmanperintökohde Saimaan norppasaaristot on Savonlinnalle mahdollisuus vahvistaa ympärivuotista matkailua kaupungissa ja kehittää matkailullista vetovoimaa Suomen ykkösluokan käyntikohteena yhdessä kansallisen kaupunkipuiston kanssa. Maailmanperintökohde konkretisoituu vierailijoille kaupunkiin rakennetussa opastuskeskuksessa ja helposti saavutettavissa luontokohteissa.

Saimaan norppasaaristot on kirjattu Suomen kansalliseen UNESCO maailmanperintökohteiden aieluetteloon vuonna 2021. Valmistelu hakemuksen jättämiseksi on käynnistynyt 1.1. 2021. Valmistelu keskittyy tällä hetkellä hakemuksen valmisteluun, mutta hyötyjen kannalta Savonlinnan strategian mukaista on alkaa tarkastella ja valmistella palveluja, opastusta ja viestintää. Maailmanperintökohteen myötä syntyy uusi tarve esitellä Saimaan luontoa myös näyttelyn muodossa ja houkutella uusia kävijöitä kohteeseen.

Savonlinna on Saimaan alueen matkailun keskus ja vetovoimaisin kohde. Olavinlinnan-Riihisaaren kohteessa käy jo nyt vuosittain n. 200 000 maksavaa kävijää. Maailmanperintökohteen opastuskeskuksen myötä kävijämäärä voi kaksinkertaistua.

Savonlinnan kansallinen kaupunkipuisto on kaavaillun UNESCO:n maailmanperintökohteen ydinalueella ja norpan keskeistä elinaluetta, jossa asuu suurin norppapopulaatio ja syntyy yli puolet norpan kuuteista. Kaupunkipuisto tarjoaa jokaiselle helposti saavutettavan luontokohteen koskemattomassa Saimaan järviluonnossa, joka alkaa heti kaupunkitaajaman reunalta.

Toimintamalli

Savonlinna on kiinnostunut panostamaan opastuskeskukseen siten että se tarjoaa ajanmukaisia ja korkeatasoisia elämyksiä kävijöille ja että Savonlinnasta käsin tarjotaan opastus- ja sisältöpalveluja myös muille alueen kunnille nettiympäristössä ja virtuaaliopastuskeskuksena. Tätä tukee vahva museo- ja näyttely- ja media-alan osaaminen Savonlinnassa.

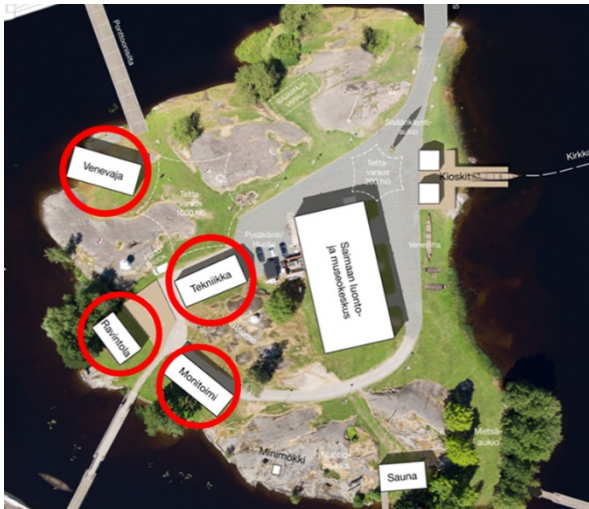

Tilat ja infra

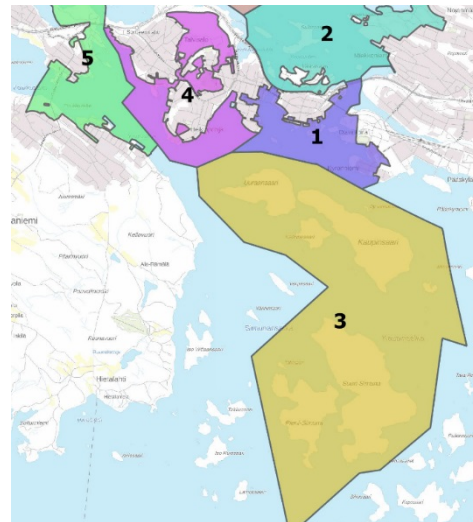
Savonlinna selvittää mahdollisuuden luoda opastuskeskus, jossa on vetovoimainen ja monipuolinen maailmanperintökohteen näyttely. Kaupungin lähtökohta on, että Riihisaaren aluetta kehittämällä maailmanperintökohteelle syntyy erottuva ja vetovoimainen käyntikohde, joka toimii porttina järviluontoon ja Savonlinnan kaupunkipuistoon.

Maailmanperintökohteen opastuskeskus Riihisaaressa

Savonlinnan kaupunki on yhteistyössä Museoviraston kanssa valmistellut Riihisaareen yleissuunnitelman, jonka mukaisesti on mahdollista sijoittaa alueelle yhteensä viisi suurempaa rakennusta, joiden käyttötarkoituksia on hahmoteltu yleissuunnitelmassa, mutta jotka olisivat muunneltavissa näyttelytarkoituksiin.

Riihisaaresta löytyy rakennuspaikat opastuskeskuksen tiloille.

Opastuskeskuksen välittömässä yhteydessä ovat kaupunkipuiston alueet 1-3, joissa on mahdollista esitellä myös maailmanperintökohteen luontoarvoja.

Päätyneessä Luonto-Saimaa -hankkeessa selvitettiin keskustan läheisten Uuraan- ja Kaupinsaaren kehittämistä retkeily- ja lähivirkistysalueena. Selvitys osoittaa, että ko. alue kasvattaa merkittävästi järviluontomatkailun liiketoimintapotentiaalia Savonlinnassa ja tarjoaa toimintamahdollisuuksia matkailun ohjelmapalveluyrityksille.

Savonlinnan kaupunki esittää, että

1. Ympäristöministeriö omalla toiminnallaan edistää Saimaan norppasaaristojen Savonlinnassa nimeämistä UNESCO -luonnonperintökohteeksi.
2. Ympäristöministeriö tukee taloudellisesti UNESCO-luonnonperintökohde Saimaan norppasaaristot valmistelua ja osallistuu näyttelytilojen sekä infran rakentamiseen.

9. Vihreän energian siirtymää toteuttavien aurinko- ja tuulivoimainvestointien sekä niihin liittyvien vetyvoimalaitosinvestointien edistäminen Itä-Suomeen

Tuulivoimarakentamisen edellytykset Suomessa eivät ole lähtökohdiltaan alueellisesti tasavertaisia. Tuulivoimaloiden haittavaikutukset niiden ympäristölle ja lakisääteiselle viranomastoiminnalle arvioidaan tapauskohtaisesti. Tähän saakka toteutetut ja vireillä olevat uusiutuvan energia-alan investoinnit ovat kohdentuneet Länsi- ja Etelä-Suomeen, jossa on edullisemmat toimintaympäristöt uusiutuvien energia-alan sijoittautumiselle. Itä-Suomea uhkaa jääminen näiden investointien ulkopuolelle. Tällä voi olla kohtalokkaita seurauksia myös Itä-Suomessa jo tällä hetkellä sijaitseville teollisuuslaitoksille, koska vihreästä energiasta on muodostumassa entistä kriittisempi menestystekijä teollisuuden kilpailukyvyille sekä sähkön kansallisille siirtoverkkoinvestoinneille.

Savonlinnan kaupunki esittää, että Valtioneuvosto tarkastelisi Itä-Suomen asemaa aurinko- ja tuulivoima- sekä niihin liittyvien vetyvoimalaitosinvestointien sijoittumisen osalta. Valtio voisi helpottaa näiden osalta maankäyttö-, kaavoitus- ja lupaedellytyksiä sekä antaa porrastetusti korotettuja investointiavustuksia tämän alan investointeihin Itä-Suomen alueelle.

10. Finnveran rahoituksen helpottaminen ja takausprovision lasku määräajaksi

Tällä hetkellä Finnveran takausosuus määritellään hankekohtaisesti, ja yleensä se on 50–80 % luoton tai muun rahoitussitoumuksen määrästä. Savonlinnan kaupunki esittää, että Itä-Suomeen sijoittuvia yritysinvestointeja helpotetaan ottamalla määräajaisesti käyttöön 90 prosentin takaus niissä pk-yritysten tilanteissa, joissa yrityksen rahoituksen järjestyminen sitä ehdottomasti edellyttää. Samassa yhteydessä Finnveran takausprovisiota lasketaan määräajaisesti. Finnveraan kohdistuvat tavoitteet voisivat olla osana esimerkiksi Itä-Suomeen kohdistuvaa aluepoliittista ohjelmaa ja rahoituksen saannin helpottaminen olisi yksi elinkeinoelämän investointikynnyksen madaltamisen keinoista.

11. Alueellisen kuljetustuen jatkaminen

Kuljetustuella alennetaan harvaan asutuilla alueilla toimivien pk-yritysten jalostamien tuotteiden pitkistä kuljetusmatkoista aiheutuvia rahtikustannuksia ja siten parannetaan yritystoiminnan edellytyksiä sekä yritysten kilpailukykyä. Tällä hetkellä alueellinen kuljetustuki on voimassa vuosina 2023 – 2025. Kuljetustukea voidaan myöntää Lapin, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Keski-Pohjanmaan maakunnan, Saarijärven-Viitasaaren seutukunnan sekä Imatran, Ruokolahden, Rautjärven ja Parikkalan kunnan alueella toimivien pienten ja keskisuurten yritysten jalostamien tuotteiden pitkän matkan kuljetuksista.

Kuljetustukea voidaan myöntää edellä mainituilla alueilla sijaitsevien pienten ja keskisuurten yritysten jalostamien tuotteiden jalostuspaikalta alkavista maantie- ja rautatiekuljetuksista Suomen alueella tapahtuvan kuljetuksen osalta. Kuljetuskustannukset ovat kasvaneet entisestään, joka heikentää Savonlinnan seudulla tuotettujen tuotteiden kilpailukykyä.

Savonlinnan kaupunki esittää, että mahdollisia valtion säästöpäätöksiä valmisteltaessa, alueellista kuljetustukea jatketaan myös vuoden 2025 jälkeen yritysten kilpailukyvyn säilyttämiseksi.

12. Liikkumisen kustannusten sekä yritysten kuljetuskustannusten leikkaaminen

Maakuntien Suomessa yksityisautoilu on monesti ainoa vaihtoehto liikkumiselle. Yhtä lailla valtaosa yritysten tarvitsemista kuljetuksista liikkuu rahtina teitä pitkin. Suomessa bensiinin ja dieselöljyn verotus koostuu valmisteverosta eli polttoaineverosta sekä arvonnalisäverosta, kuluttajahinnoista noin 40-50% on erilaisia veroja. Savonlinnan kaupunki esittää, että Valtioneuvosto etsii ratkaisut, joilla liikkumisen ja yritysten kuljetuskustannuksia voidaan pienentää. Kaupunki esittää, että esimerkiksi polttoaineverotusta lasketaan määräaikaisesti. Polttoaineverotuksen laskun osalta on pidettävä huolta, että muutos näkyy nimenomaan ns. kuluttajahinnoissa. Mikäli vaikutusarvioiden myötä polttoaineverotuksen määräaikaisen laskun arvioidaan olevan huono keino laskea kuluttajahintoja, kaupunki esittää, että esimerkiksi ansiotuloverotusta kevennetään määräaikaisesti kuluttajien ostovoiman parantamiseksi.

13. Business Finlandin tai Visit Finlandin toimipisteen perustaminen Savonlinnaan

Savonlinnan kaupunki on tehnyt yhteistyötä Visit Finlandin kanssa matkailumarkkinoinnissa Keski-Eurooppaan vuodesta 2015 lukien. Kansainvälisten matkailijoiden määrä oli vahvassa kasvussa ennen pandemiaa ja Ukrainan sotaa. Ennen pandemiaa yli 30 000 yöpymisvuorokautta tuli saksankielisen Euroopan alueelta ja Benelux maista. Ukrainan tilanteesta johtuen on Savonlinna menettänyt venäläisiä matkailijoita vuosittain noin 100 000.

Savonlinnan kaupunki teki yhteistyösopimuksen Savonlinnan ja Rotterdamin välisistä charter-lennoista eurooppalaisen matkanjärjestäjän Voigt Travelin ja Business Finlandin kanssa tämän vuoden tammikuussa. Charter-lennot Savonlinnan ja Rotterdamin välillä alkoivat kesäkuussa 2023. Savonlinnan kaupunki on neuvotellut yhteistyösopimuksen charter-lennoista eurooppalaisen matkanjärjestäjä Zonista GmbH ja Business Finlandin kanssa. Charter-lentoyhteydet alkavat Savonlinnan ja Frankfurtin välillä neljällä lennolla elo- ja syyskuussa 2023. Aiesopimus lennoista tehtiin jo tammikuussa 2020. Koronan vuoksi lopullinen sopimus päästiin tekemään vasta nyt.

Savonlinnan kaupunki ehdottaa, että Business Finland tai Visit Finland perustaa yksikön Savonlinnaan, jonka tarkoituksena on tukea Itä-Suomen matkailuyritysten toimintaa. Samassa yhteydessä varataan erillismääräraha erityisesti Itä-Suomen matkailumarkkinointiin kansainvälisesti. Toimipisteen perustaminen toimeenpanee osaltaan Itäinen Suomi – uusi suunta visiotyössä linjattua tekoa 8: ”Vahvistetaan Business Finlandin toimintaa itäisessä Suomessa keskeisillä koulutuksen ja tki-toiminnan painopistealueilla.”

14. Muut rahoitusratkaisut

Itä-Suomi on monella mittarilla jäämässä jälkeen Suomen sisällä tapahtuvasta kehityksestä ja investointien sijoittumisesta. Savonlinnan kaupunki esittää, että valmisteltaisiin erillinen Itä-Suomi -ohjelma alueen elinkeinoelämän ja vetovoiman kehittämiseksi. Yhtenä toimenpiteenä ohjelman sisällä voisi kokeilla määräaikaaisesti korotettuja yritysten investointitukia sekä alueellisia verokannustimia. Itä-Suomessa voitaisiin myös pilotoida joustavampaa investointien luvitusta sekä helpottaa osaavan työvoiman saatavuutta koskevaa sääntelyä. Savonlinnan kaupunki esittää, että edellä mainitun toiminnan tukemiseen voitaisiin ohjata rahoitusta aiemmin rajayhteistyöhön varatuista kansallisista varoista.

Suomen akatemian ja Business Finlandin rahoituksesta kiintiöidään 50 miljoonaa euroa Itä-Suomen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön. Esitys toimeenpanee osaltaan Itäinen Suomi – uusi suunta visiotyössä linjattua tekoa 9: ”Pk-yrityksille soveltavan osaamisen TKI-kiihdytin. Luodaan tai muokataan nykyisistä rahoitusinstrumenteista pk-yrityksille soveltavan toiminnan TKI-rahoitusinstrumentti. Käytäntölähtöinen innovaatiotoiminta tiivistää yhteistyötä yritysten ja ammattioppilaitosten kanssa. Valtio selvittää mahdollisuudet osallistua omalla panoksellaan itäisen Suomen yksityisten TKI-panostuksien kiihdyttämiseen.”

15. Valtion toimintojen kehittäminen Savonlinnassa

Velkaneuvontakeskuksen toimintojen vahvistaminen Savonlinnassa

Valtioneuvoston 25.4.2017 lähettämän tiedotteen mukaan ”hallitus on päättänyt talous- ja velkaneuvontatoiminnan siirtämisestä oikeusaputoimistoihin. Savonlinnaan perustetaan etäpalveluyksikkö.” Hallitus teki päätöksen etäpalveluyksikön perustamisesta osana Savonlinnan tukitoimia Itä-Suomen yliopiston Opettajankoulutuslaitoksen siirron takia. Savonlinnaan perustettava talous- ja velkaneuvonnan etäpalveluyksikön on ilmoitettu työllistävän 10-12 henkilötyövuotta. Aiemmin on kuitenkin päätetty käräjäoikeuden lakkauttamisesta Savonlinnassa, minkä seurauksena menetettiin 12 työpaikkaa.

Etelä-Savon oikeusaputoimiston Savonlinnan toimipaikan talous- ja velkaneuvonnassa työskentelee tällä hetkellä yhteensä 7 työntekijää, joista 5 on talous- ja velkaneuvoja ja 2 sihteerä. Talous- ja velkaneuvojista 1 virka on määräaikainen samoin kuin 1 sihteerin virka kuluvan vuoden 2023 loppuun.

Savonlinnan kaupunki esittää, että syksyn 2023 tulosneuvotteluissa päätetään yksikön vahvistamisesta siten, että vähintään 7 työpaikkaa turvataan. Yksikön ensisijaisena tavoitteena on saada määräaikaiset virat vakituisiksi, jolloin Savonlinnassa olisi jatkossa 7 vakituista virkaa.

Museoviraston toimintojen alueellistaminen Savonlinnaan

Savonlinnassa on museoviraston / kansallismuseon yksikkönä Olavinlinna, Riihisaari – Savonlinnan museo ja Suomen metsämuseo Lusto. Yhdessä ne muodostavat vahvan ja monipuolisen museo- ja matkailualan klusterin, joka tarjoaa vankan perustan kehittää museotoimialaa matkailuelinkeinon näkökulmasta. Vankan ammatillisen museotoiminnan takia Savonlinnaa tulee kehittää ja vahvistaa siirtämällä alueelle Museoviraston toimialaan kuuluvia tehtäviä. Yksi Savonlinnan kriittisistä strategisista menestystekijöistä on kaupunkikeskustan matkailuvetovoiman vahvistaminen, jonka tavoitteena on muun muassa vahvistaa Olavinlinnan ja Riihisaarella sijaitsevan luonto- ja museokeskuksen muodostaman Olavinlinnan kansallismaiseman kokonaisuuden asemaa matkailu- ja tapahtumakohteena. Museoviraston / Kansallismuseon ja Savonlinnan kaupungin välistä yhteistyötä vahvistaa jo prosessissa oleva yhteistyösopimus Olavinlinnan kansallismaiseman kehittämisestä. Kohteen kehittäminen liittyy myös pyrkimykseen kohti UNESCO-luonnonperintökohdetta ja kansallista kaupunkipuistoa, joiden toteutumisen kautta kohteen merkitys kasvaa entisestään.

Savonlinnan kaupunki esittää, että Museoviraston ja kaupungin yhteistyöllä sekä alueen ja valtion panostuksilla kehitettäisiin Olavinlinnan ja Riihisaaren kulttuurimatkailukeskittymää, jolloin sen matkailijoiden viipymää olisi mahdollista kasvattaa ja tuplata nykyinen 180 000:n vuosikävijämäärä. Lisäksi kaupunki esittää Museoviraston toimintojen alueellistamista Savonlinnaan.

Metsähallituksen toimintojen alueellistaminen Savonlinnaan

Etelä-Savo on Suomen metsävaraisin ja parhaiten kasvava alue. Metsän osuus alueella suhteessa väkilukuun on erittäin merkittävä. Savonlinnassa sijaitseekin vahva metsäklusterikokonaisuus, joka luo erinomaiset mahdollisuudet Metsähallituksen toimintojen alueellistamiselle Savonlinnaan.

Savonlinnassa toimii muun muassa:

- Metsäalan hallinto-, kehittämis-, museo- ja tutkimustoiminnot mm. Metsähallituksen, Metsämuseo Luston ja Luonnonvarakeskuksen toimipisteissä.
- Vahvistuva ja investoiva metsäalan yrityskeskittymä mm. Suomen suurimpiin kuuluva mekaanisen metsäteollisuuden keskittymä.
- Metsäalan kuitu-, energia- ja elinkaariosaaminen Savonlinnan kuitulaboratoriossa
- Kehittyvä metsä- ja bioenergia-ala ammattikoulutuksen painopistealueena
- Luken tutkimusyksikkö Savonlinnan teknologiapuistossa keskittyy metsäbiotalouden kehittämiseen ja tutkimustulosten siirtämiseen käytäntöön. Erityisenä painopistealueena on metsäpuiden kasvullinen lisäys, jota hyödyntämällä metsänjalostuksen tulokset saadaan täysimääräisesti edistämään niin puuntuotantoa kuin hiilensidontaa ja metsien terveyttä.

Savonlinnan kaupunki esittää harkittavaksi Metsähallituksen toimintojen vahvistamista Savonlinnassa sekä Luken toimintojen vahvistamista edelleen Savonlinnassa.